

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVO ODJELJENJE

PREDMET ŽIVALJEVIĆ I DRUGI protiv CRNE GORE

(Predstavka br. 55668/19)

PRESUDA

STRAZBUR

18. jul 2024. godine

Ova presuda je pravosnažna ali može biti predmet redakcijske izmjene.

U predmetu Živaljević i drugi protiv Crne Gore,

Evropski sud za ljudska prava (prvo Odjeljenje), na zasjedanju Odbora u sastavu:

Péter Paczolay, *predsjednik,*

Gilberto Felici,

Raffaele Sabato, *sudije,*

i Viktoriya Maradudina, *postupajući u svojstvu zamjenika registrara Odjeljenja,*

Nakon vijećanja na sjednici zatvorenoj za javnost 27. juna 2024. godine,

Donosi sljedeću presudu, koja je usvojena toga dana:

POSTUPAK

1. Predmet je pokrenut predstavkom protiv Crne Gore koja je podnijeta Sudu na osnovu člana 34 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda („Konvencija”) dana 9. oktobra 2019. godine.

2. Podnosiocima predstavke je zastupao g-din Lj. Marković, advokat iz Podgorice.

3. Vlada Crne Gore („Vlada”) je pisanim putem obaviještena o predstavci.

ČINJENICE

4. Detalji o podnosiocima predstavke i relevantne informacije o predstavci navedeni su u priloženoj tabeli.

5. Podnosioci predstavke su se prituživali na neizvršenje domaćih odluka donijetih protiv preduzeća u društvenom/državnom vlasništvu.

6. Dana 25. juna 2019. godine Ustavni sud je utvrdio povredu prava podnosioca predstavke zagaranтовanih članom 6 stav 1 Konvencije i članom 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog neizvršenja. Podnosiocima predstavke je dosuđen iznos od po 2.000,00 eura na ime nematerijalne štete.

7. Godine 2021, u stečajnom postupku protiv dužnika, stečajni upravnik je donio odluke o namirenju potraživanja podnosioca predstavke. Ove odluke još uvijek nijesu postale pravosnažne.

8. Domaće odluke koje su bile predmet razmatranja su ostale neizvršene.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 6 STAV 1 KONVENCIJE I ČLANA 1 PROTOKOLA BR. 1

9. Podnosioci predstavke su se prvenstveno prituživali na neizvršenje domaćih odluka donijetih u njihovu korist. Pozvali su se, isključivo ili u suštini, na član 6 stav 1 Konvencije i član 1 Protokola br. 1.

10. Vlada je tvrdila da podnosioci predstavke nijesu obavijestili Sud o odlukama stečajnog upravnika (vidjeti stav 7 gore) i pozvala Sud da odbaci predstavku zbog zloupotrebe prava na pojedinačnu predstavku u skladu sa članom 35 stavovi 3 (a) i (4) Konvencije.

11. Sud ponavlja da izvršenje presude bilo kog suda mora da se posmatra kao sastavni dio „suđenja“ u smislu člana 6. Takođe se poziva na svoju praksu u odnosu na neizvršenje ili odloženo izvršenje domaćih pravosnažnih presuda (vidjeti *Hornsby protiv Grčke*, br. 18357/91, stav 40, *Izveštaji o presudama i odlukama* 1997-II).

12. Sud dalje primjećuje da je odlukama u konkretnom predmetu naloženo preduzimanje konkretnih radnji. Stoga, Sud smatra da predmetne odluke predstavljaju „imovinu“ u smislu člana 1 Protokola br. 1.

13. U vodećim predmetima *R. Kačapor i drugi protiv Srbije* (br. 2269/06 i 5 drugih, stavovi 97-99, 106-16 i 119-20, 15. januar 2008. godine) i *Mijanović protiv Crne Gore* (br. 19580/06, stavovi 81-91, 17. septembar 2013. godine), Sud je već utvrdio povredu u odnosu na slična pitanja kao u ovom predmetu.

14. Nakon ispitivanja cjelokupne dokumentacije koja mu je dostavljena, Sud nije utvrdio nijednu činjenicu ili argument koji može da ga ubijedi da donese drugačiji zaključak o prihvatljivosti i osnovanosti ovih pritužbi. Konkretno, kada su u pitanju tvrdnje Vlade (vidjeti stav 10 gore), Sud primjećuje da odluke stečajnog upravnika još uvijek nijesu postale pravosnažne, pa stoga nijesu ni izvršene. Stoga, konkretna informacija se ne odnosi na samu suštinu predmeta jer je nesporno među stranama da su pravosnažne odluke koje su bile predmet razmatranja donijete u korist podnosilaca predstavke ostale neizvršene (vidjeti stav 8 gore). Stoga, primjedbe Vlade moraju biti odbačene.

15. Imajući na umu svoju praksu po ovom pitanju, Sud smatra da u konkretnom predmetu nadležni organi nijesu uložili sve neophodne napore da u potpunosti i blagovremeno izvrše odluke donijete u korist podnosilaca predstavke.

16. Stoga, pritužbe su prihvatljive i otkrivaju povredu člana 6 stav 1 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1

II. PRIMJENA ČLANA 41 KONVENCIJE

17. Imajući u vidu dokumenta koja posjeduje i svoju praksu (vidjeti, konkretno, *R. Kačapor i drugi*, gore citirana, stavovi 123-26; *Stošić protiv Srbije*, br. 64931/10, stavovi 66-68, 1. oktobar 2013. godine i *Mastilović i drugi protiv Crne Gore*, br. 28754/10, stav 52, 24. februar 2022. godine), Sud smatra razumnim da podnosiocima predstavke ne dosudi naknadu na ime nematerijalne štete, jer je ista već dosuđena na domaćem nivou (vidjeti stav 6 gore), već odlučuje da im dosudi iznos na ime troškova i izdataka naveden u priloženoj tabeli.

18. Sud dalje primjećuje da tužena država ima neizmirenu obavezu da izvrši domaće presude koje ostaju izvršne.

IZ OVIH RAZLOGA, SUD, JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* predstavku prihvatljivom;
2. *Utvrđuje* da ova predstavka otkriva povredu člana 6 stav 1 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1 zbog neizvršenja domaćih odluka donijetih protiv preduzeća u društvenom/državnom vlasništvu;
3. *Utvrđuje* da je tužena država dužna da obezbijedi, koristeći adekvatna sredstva, u roku od tri mjeseca, izvršenje neizvršenih domaćih odluka navedenih u priloženoj tabeli;
4. *Utvrđuje*
 - (a) da je tužena država dužna da plati podnosiocima predstavke, u roku od tri mjeseca, iznos naveden u priloženoj tabeli na ime troškova i izdataka, po stopi primjenjivoj na dan isplate;
 - (b) da se od isteka navedena tri mjeseca do isplate obračunava kamata na gore navedeni iznos po stopi koja je jednaka najnižoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke tokom zateznog perioda uz dodatak od tri procentna poena.

Sačinjeno na engleskom jeziku i objavljeno u pisanoj formi 18. jula 2024. godine na osnovu Pravila 77 stavovi 2 i 3 Poslovnika Suda.

Viktoriya Maradudina
zamjenik registrara

Péter Paczolay
predsjednik

PRESUDA ŽIVALJEVIĆ I DRUGI protiv CRNE GORE

PRILOG

Predstavka u kojoj su iznijete pritužbe na osnovu člana 6 stav 1 Konvencije i člana 1 Protokola br. 1 (neizvršenje ili odloženo izvršenje domaćih odluka donijetih protiv preduzeća u društvenom/državnom vlasništvu)

Podnosiocima predstavke je pred Sudom zastupao g-din Ljubomir Marković, advokat iz Podgorice.

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
55668/19 09. oktobar 2019. godine (88 podnosilaca predstavke)	Miodrag ŽIVALJEVIĆ 1956	Osnovni sud u Podgorici, 29. oktobar 2007. godine	16. maj 2009. godine	u toku više od 15 godina i 18 dana	250,00
	Milan ASANOVIĆ 1958	Osnovni sud u Podgorici 20. maj 2009. godine	20. maj 2009. godine	u toku više od 15 godina i 14 dana	
	Gordana BAJIĆ 1968	Vrhovni sud 14. april 2009. godine	4. jun 2009. godine	u toku više od 15 godina	
	Milorad BOGOJEVIĆ 1956	Osnovni sud u Podgorici 20. maj 2009. godine	16. jun 2009. godine	u toku više od 14. godina, 11 mjeseci i 18 dana	
	Vasilije BOLJEVIĆ 1946	Viši sud u Podgorici 5. maj 2009. godine	16. jun 2009. godine	u toku više od 14 godina, 11 mjeseci i 18 dana	
	Vasilije BOLJEVIĆ 1948	Osnovni sud u Podgorici 24. septembar 2007. godine	18. jun 2009. godine	u toku više od 14 godina, 11 mjeseci i 16 dana	
	Branislav BOROVIKIĆ 1947	Viši sud u Podgorici 28. april 2009. godine	19. jun 2009. godine	u toku više od 14 godina, 11 mjeseci i 15 dana	

¹ Uvećan za bilo koje poreze koji se mogu naplatiti podnosiocima predstavke.

ŽIVALJEVIĆ AND OTHERS v. MONTENEGRO JUDGMENT

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
	Radenko BOŠKOVIĆ 1955	Vrhovni sud 31. mart 2009. godine	2. jul 2009. godine	u toku više od 14 godina, 11 mjeseci i 1 dan	
	Goran BUBANJA 1968	Vrhovni sud 6. jun 2009. godine	2. jul 2009. godine	u toku više od 14 godina, 11 mjeseci i 1 dan	
	Dragan BULATOVIĆ 1974	Vrhovni sud 6. jun 2009. godine	2. jul 2009. godine	u toku više od 14 godina, 11 mjeseci i 1 dan	
	Mirko BULATOVIĆ 1967	Viši sud u Podgorici 22. jun 2009. godine	22. jul 2009. godine	u toku više od 14 godina, 10 mjeseci i 12 dana	
	Slavko CEKOVIĆ 1966	Viši sud u Podgorici 30. jun 2009. godine	11. septembar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 8 mjeseci i 23 dana	
	Zoran ČOVIĆ 1991	Viši sud u Podgorici 10. jul 2009. godine	16. septembar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 8 mjeseci i 18 dana	
	Miodrag ČUPIĆ 1955	Osnovni sud u Podgorici 1. jun 2009. godine	15. oktobar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 7 mjeseci i 19 dana	
	Zvezdana DABANOVIĆ 1947	Osnovni sud u Podgorici 25. maj 2009. godine	9. novembar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 6 mjeseci i 25 dana	
	Zef DEDIVANOVIĆ 1951	Osnovni sud u Podgorici 22. jul 2009. godine	28. novembar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 6 mjeseci i 6 dana	
	Đevad DELJANIN 1943	Osnovni sud u Podgorici 22. jul 2009. godine	2. decembar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 6 mjeseci i 1 dan	
	Milutin ĐOROJEVIĆ 1948	Osnovni sud u Podgorici 22. jul 2009. godine	2. decembar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 6 mjeseci i 1 dan	
	Milutin ĐUKANOVIĆ 1947	Osnovni sud u Podgorici 17. februar 2009. godine	24. decembar 2009. godine	u toku više od 14 godina, 5 mjeseci i 10 dana	

PRESUDA ŽIVALJEVIĆ I DRUGI protiv CRNE GORE

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
	Zoran ĐUKANOVIĆ 1957	Osnovni sud u Podgorici 24. novembar 2009. godine	17. mart 2010. godine	u toku više od 14 godina, 2 mjeseca i 17 dana	
	Miodrag DUMOVIĆ 1941	Vrhovni sud 04. novembar 2009. godine	7. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 27 dana	
	Golub GOLUBOVIĆ 1968	Osnovni sud u Podgorici 10. oktobar 2009. godine	7. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 27 dana	
	Vojka GOLUBOVIĆ 1945	Osnovni sud u Podgorici 22. mart 2010. godine	10. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 24 dana	
	Slavica GRGUROVIĆ 1960	Osnovni sud u Podgorici 22. mart 2010. godine	12. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 22 dana	
	Pero GRUJIĆ 1969	Osnovni sud u Podgorici 21. april 2009. godine	12. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 22 dana	
	Bisera HAROVIĆ 1944	Osnovni sud u Podgorici 22. jul 2009. godine	12. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 22 dana	
	Željko ILIĆ 1955	Osnovni sud u Podgorici 9. april 2010. godine	12. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 22 dana	
	Marinko IVANOVIĆ 1971	Osnovni sud u Podgorici 9. april 2010. godine	12. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 22 dana	
	Marko IVANOVIĆ 1950	Osnovni sud u Podgorici 9. april 2010. godine	12. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 22 dana	
	Miloš IVANOVIĆ 1962	Osnovni sud u Podgorici 16. mart 2010. godine	12. april 2010. godine	u toku više od 14 godina, 1 mjesec i 20 dana	
	Radomir IVANOVIĆ 1976	Osnovni sud u Podgorici 24. mart 2010. godine	12. maj 2010. godine	u toku više od 14 godina i 22 dana	

ŽIVALJEVIĆ AND OTHERS v. MONTENEGRO JUDGMENT

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
	Saveta IVANOVIĆ 1952	Osnovni sud u Podgorici 30. mart 2010. godine	15. maj 2010. godine	u toku više od 14 godina i 19 dana	
	Radivoje JOVANOVIĆ 1946	Osnovni sud u Podgorici 10. april 2007. godine	17. maj 2010. godine	u toku više od 14 godina i 17 dana	
	Radomir JOVANOVIĆ 1958	Osnovni sud u Podgorici 29. april 2010. godine	17. maj 2010. godine	u toku više od 14 godina i 17 dana	
	Radovan JOVANOVIĆ 1956	Osnovni sud u Podgorici 28. april 2010. godine	27. maj 2010. godine	u toku više od 14 godina i 7 dana	
	Veselinka JUŠKOVIĆ 1949	Osnovni sud u Podgorici 19. jul 2010. godine	7. septembar 2010. godine	u toku više od 13 godina, 8 mjeseci i 27 dana	
	Kosa KAŽIĆ 1963	Osnovni sud u Podgorici 7. oktobar 2010. godine	8. mart 2011. godine	u toku više od 13 godina, 2 mjeseca i 26 dana	
	Špiro KLIKOVAC 1947	Osnovni sud u Podgorici 21. mart 2011. godine	1. april 2011. godine	u toku više od 13 godina, 2 mjeseca i 2 dana	
	Veseljko KLJAJIĆ 1967	Osnovni sud u Podgorici 16. jun 2011. godine	23. jun 2011. godine	u toku više od 12 godina, 10 mjeseci i 11 dana	
	Ilija KNEŽEVIĆ 1941	Osnovni sud u Podgorici 15. mart 2010. godine	16. oktobar 2017. godine	u toku više od 6 godina, 7 mjeseci i 18 dana	
	Vojko KNEŽEVIĆ 1941	Viši sud u Podgorici 22. april 2010. godine	12. maj 2010. godine	u toku više od 14 godina i 22 dana	
	Selman LJAČEVIĆ 1952	Privredni sud 16. oktobar 2017. godine	16. oktobar 2017. godine	u toku više od 6 godina, 7 mjeseci i 18 dana	

PRESUDA ŽIVALJEVIĆ I DRUGI protiv CRNE GORE

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
	Stojanka MAKOČEVIĆ 1940 Milan MARAŠ 1958 Miodrag MARKOVIĆ 1957 Zlatko MARKOVIĆ 1985 Vjera MIJATOVIĆ 1952 Danilo MIKULIĆ 1940 Radovan MILOŠEVIĆ 1939 Milorad MIRANOVIĆ 1949 Biljana MITROVIĆ 1961 Bosa MUGOŠA 1946 Srdan NIKČEVIĆ 1968 Milenko NOVAKOVIĆ 1956	Privredni sud 28. novembar 2017. godine	28. novembar 2017. godine	u toku više od 6 godina, 6 mjeseci i 6 dana	

ŽIVALJEVIĆ AND OTHERS v. MONTENEGRO JUDGMENT

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
	<p>Željko NOVIĆEVIĆ 1971</p> <p>Gojko PAJOVIĆ 1947</p> <p>Radomir PAJOVIĆ 1948</p> <p>Đon PALJAJ 1960</p> <p>Milka PAVIĆEVIĆ 1963</p> <p>Zoran PEJOVIĆ 1962</p> <p>Velibor POLEKSIĆ 1954</p> <p>Raško RADEVIĆ 1954</p> <p>Milan RADINOVIĆ 1939</p> <p>Miodrag RADINOVIĆ 1957</p> <p>Nenad RADINOVIĆ 1957</p> <p>Đordije RADONJIĆ</p>				

PRESUDA ŽIVALJEVIĆ I DRUGI protiv CRNE GORE

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
	1950 Mihailo RADOVIĆ 1938 Predrag RADULOVIĆ 1975 Vaso RADUNOVIĆ 1980 Ljubomir RAJOVIĆ 1952 Sado RAMOVIĆ 1955 Isah RASTODER 1954 Slobodanka RONDOVIĆ 1943 Izet ŠABOVIĆ 1982 Milan ŠALETIĆ 1968 Velimir ŠĆEPANOVIĆ 1942 Momo STIJEPOVIĆ 1952				

ŽIVALJEVIĆ AND OTHERS v. MONTENEGRO JUDGMENT

Predstavka br. Datum podnošenja	Ime podnosioca predstavke Godina rođenja	Relevantne domaće odluke	Datum početka perioda neizvršenja	Datum okončanja perioda neizvršenja	Iznos dosuđen za troškove i izdatke po predstavci (u eurima) ¹
	<p>Mirko STOJANOVIĆ 1966</p> <p>Aco ŠUŠKAVČEVIĆ 1957</p> <p>Mesudin TALJANOVIĆ 1966</p> <p>Danilo TOMIĆ 1951</p> <p>Bajram TUZOVIĆ 1954</p> <p>Savo USKOKOVIĆ 1948</p> <p>Nevena VUJAČIĆ 1963</p> <p>Zorica VUJOŠEVIĆ 1951</p> <p>Mirjana VUKOVIĆ 1966</p> <p>Veselin VUKSANOVIĆ 1964</p> <p>Predrag VULETIĆ 1952</p>				